

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoE/46/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202488
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515202488.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, o vymozenie 198,33 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Er 320/2015 - 29 zo dňa 22.01.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. sp. zn. SR XXXXX/XX zo dňa 20.08.2009. Právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere zo dňa 26.05.2008, ktorá má spotrebiteľský charakter. Súd považoval rozhodcovskú doložku, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami (bod 17. všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Z týchto dôvodov súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti Zákon o rozhodcovskom konaní. Namietal, že súd nesprávne aplikoval ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie) posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, ale musí sa obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Postupom súdu dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je rozpore s obsahom a účelom Zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený namietal tiež neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvej inštancie. Poukázal na to, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená podľa § 3 a nasl. Zákona

o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu na samostatnej listine. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

4. Odvolací súd z dôvodu v odvolaní namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, skúmal, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že námietka oprávneného týkajúca sa prekročenia rozsahu právomoci exekučného súdu preskúmať exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok, pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu, nebola opodstatnená. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rovnaký právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012, podľa ktorého už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práva a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednávať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy.

6. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (t.j. 26.05. 2008), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

7. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

8. Podľa ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

9. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

10. So zreteľom na skutkové a právne okolnosti v predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal otázkou, či predmetná rozhodcovská doložka (bod 17. všeobecných podmienok poskytnutia úveru) predstavuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

11. Odvolací súd poukazuje na kritériá neprijateľnej podmienky, za ktorú sa považuje podmienka, ktorá je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a nerovnováha musí byť daná v neprospech spotrebiteľa.

12. Súd prvej inštancie odôvodnil neprijateľnosť rozhodcovskej doložky tým, že si ju spotrebiteľ osobitne nevyjednal a poukázal na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Ide o zásadné

rozhodnutie a odvolací súd sa s ním stotožňuje. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v danom prípade predstavuje rozhodcovská doložka neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka vychádza z článku 3 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách upravujúci zoznam podmienok, ktoré sa považujú za nekalé. Takouto nekalou podmienkou je podľa uvedeného článku Smernice aj podmienka upravená v písm. q), ktorej zmyslom je vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou. Odvolací súd poznamenáva, že o doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

13. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej úverovej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva pre neho transparentný všeobecný súd.

14. Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Naopak, nanútenie rozhodcovskej doložky zo strany veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi, je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

15. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia oprávneného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).